

โครงการทอดกฐินสามัคคี ประจำปี ๒๕๕๗

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานเลขาธิการ คณะมนุษยศาสตร์ จัดโครงการทอดกฐินสามัคคี เพื่อให้คณาจารย์ บุคลากร นิสิต และบุคคลทั่วไป ร่วมเป็นเจ้าของถวายผ้ากฐิน ณ วัดถ้ำตะโก พุทธโสภิต ตำบลเขาสมคอน อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี เพื่อสบทบทุนสร้างอาคารปฏิบัติธรรม สร้างพระนาถปรกองค์ใหญ่ และสบทบทุนบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะภายในวัด

วัดถ้ำตะโก พุทธโสภิต สร้างขึ้นประมาณปี พ.ศ. ๒๔๕๖ โดยหลวงพ่อกะโหลกได้รู้คงค์มาปกกลดบริเวณนี้ พุทธศาสนิกชนเกิดความเลื่อมใสในหลวงพ่อกะโหลกจึงร่วมกันสร้างเป็นสำนักปฏิบัติธรรมขึ้น ชื่อของวัดมาจากถ้ำวิปัสสนาเรียกว่า ถ้ำตะโก เนื่องจากมีต้นตะโกจำนวนมากอยู่หน้าถ้ำ (ปัจจุบันไม่มีต้นตะโกแล้ว) ภายในถ้ำจะมีแท่นที่หลวงพ่อกะโหลกเคยนั่งวิปัสสนา สิ่งสำคัญและสถานที่สำคัญของวัด ได้แก่ พระบรมสารีริกธาตุจำนวน ๓ องค์ขนาดเมล็ดถั่วเขียวประดิษฐานในสถูปงาช้าง ได้รับจากพระบรมวงศานุวงศ์ สันนิษฐานว่าเป็นพระบรมอัฐิขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่รัฐบาลอังกฤษทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ได้พระราชทานพระบรมสารีริกธาตุชุดนี้แด่พระบรมวงศานุวงศ์, บนยอดเขามีพระเจดีย์ตั้งอยู่บนเรือสำเภาเรียกว่า พระเจดีย์ทรงเรือมรรคัสจัจ และพิพิธภัณฑจัดแสดงพระพุทธรูปสำคัญ ตู้พระธรรม เครื่องแก้ว เครื่องถ้วยชามสังคโลก ภาชนะดินเผา ภาชนะเคลือบ เครื่องใช้พื้นบ้านต่าง ๆ ต่อมาทางวัดประสบ “โจรภัย” ที่พยายามเข้ามาขโมยทรัพย์สินของวัดอยู่บ่อยครั้ง จนวัดถ้ำตะโกฯ เป็นวัดแรก ๆ ที่ติดตั้งกล้องวงจรปิด ประกอบกับฝูงลิงจำนวนมากที่มาอาศัยบริเวณวัด ได้ปีนป่ายห้อยโหนสร้างความเสียหายให้โบราณสถานต่าง ๆ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชได้รับวัดถ้ำตะโก พุทธโสภิตไว้ในพระสังฆราชูปถัมภ์ จึงได้เริ่มบูรณะถาวรวัตถุต่าง ๆ ซึ่งทางวัดยังขาดทุนทรัพย์ปัจจัยอีกเป็นจำนวนมาก

วัดถ้ำตะโก พุทธโสภิต

(ถ่ายจากยอดเขาบริเวณพระเจดีย์ทรงเรือมรรคัสจัจ)

ประเพณีทอดกฐิน กำหนดตามวินัยว่าต้องทำภายใน ๑ เดือนนับตั้งแต่วันออกพรรษา คือตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๒ (วันลอยกระทง) การทอดกฐิน ณ วัดถ้ำตะโก พุทธโสภิตในปีนี้จัดเป็นกฐินสามัคคีประเภทกฐินราษฎร์ คือ กฐินที่ราษฎร์พุทธศาสนิกชนร่วมแรงร่วมใจกันจัดขึ้นเป็นส่วนตัวหรือหมู่คณะ และนำไปทอดถวายวัด และในปีนี้วัดถ้ำตะโกฯ ได้จัดเป็น “จุลกฐิน” เป็นครั้งแรกอีกด้วย จุลกฐินคือกฐินที่จัดทำตั้งแต่เริ่มเก็บฝ้ายมาปั่น กรอเป็นด้าย ทอเป็นผืนผ้า เย็บย้อมและทอดในวันนั้น ขึ้นตอนดังกล่าวนี้ต้องทำให้เสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งทางวัดถ้ำตะโกฯ จะนำผ้ากฐินผืนนี้ไปห่มรอบพระเจดีย์ทรงเรือมรรคัสจัจ นอกจากนี้พระคุณเจ้ายังให้ความรู้แก่พุทธศาสนิกชนที่มาร่วมงานว่าบุญที่เกิดจากการทอดกฐินจัดเป็นหนึ่งในบุญใหญ่ ๕ ประการคือ บุญบวช บุญสร้างโบสถ์ บุญฟังเทศน์มหาชาติ บุญกฐิน และบุญฟังเทศน์สังคายนา (เทศน์แจง) ๓ ธรรมาสน์ ชาวคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงอิมบุญใหญ่โดยถ้วนทั่วกัน

นาข้าวรอบ ๆ วัด

ที่มาของข้อมูล

การทำบุญ ถวาย ผ้าป่า. ๒๕๓๐. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ.

“เทศน์แจ่ง”. ๒๕๕๗. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://th.wikipedia.org>

“พิพิธภัณฑ์พระธาตุ-สถานที่ศึกษา”. ๒๕๕๗. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.relicsofbuddha.com>

“พิพิธภัณฑ์วัดถ้ำตะโกพุทธโสภณ”. ๒๕๕๗. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://library.tru.ac.th>

สุวรรณา งามเหลือ. ๒๕๔๒. กฐิน: ประเพณี. สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง ๑: ๑๕-๑๗.